

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, judecător – M. Stratan

Instanța de recurs: Curtea de Apel Bălți, judecători – A. Albu, A. Ciobanu, A. Garbuz

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție, judecători – S. Filincova, D. Mardari, M. Ghervas

Î N C H E I E R E

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător – Svetlana Filincova

Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire depusă de SA „Piscicultorul”, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni către SA „Piscicultorul”, SRL „Todisem-VL”, Oficiul Teritorial Cadastral Ungheni, Agenția Proprietății Publice, privind declararea nulității certificatului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastral 927100002401; 927100002402, 927100002403; declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.7666, din 12.12.2006, încheiat între SA „Piscicultorul” și SRL „Todisem-VL”; declararea nulității adevărinței de privatizare f.n. din 30.06.2000, eliberată de Departamentul de Privatizare al RM asupra digului iazului din satul Todirești, raionul Ungheni; radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale 927100002401; 927100002402, 927100002403,

c o n s t a t ă :

La data de 11 ianuarie 2006, Oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată către Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni, intervenient accesoriu SA „Piscicultorul”, privind anularea deciziilor Consiliului com. Todirești, raionul Ungheni nr. 4/14 din 12.08.2005 „Cu privire la atribuirea în folosință separată a bazinului acvatic din satul Todirești” și nr. 5/5 din 11.11.2005 „Cu privire la modificarea deciziei consiliului local nr. 4/14 din 12.08.2005 conform notificării nr. 225-OTU din 18.10.2005”. Prin încheierea Judecătoria Ungheni din 18 mai 2015, a fost încetat procesul pe marginea acțiunii menționate supra.

La data de 10 decembrie 2008, a fost înaintată acțiune reconvențională de către Primăria com. Todirești, raionul Ungheni (ulterior fiind concretizat faptul că

reclamant este Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni), către SA „Piscicultorul”, SRL „Todisem-VL”, Oficiul Teritorial Cadastral Ungheni, Agenția Proprietății Publice, privind declararea nulității certificatului le proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale 927100002401; 927100002402; 927100002403; declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.7666 din 12.12.2006, încheiat între SA „Piscicultorul” și SRL „Todisem-VL”, declararea nulității adevărului de privatizare f.n. din 30.06.2000, eliberată de Departamentul de privatizare al RM asupra digului iazului din satul Todirești, raionul Ungheni, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale 927100002401; 927100002402, 927100002403.

În motivarea acțiunii a invocat faptul că, potrivit înregistrării primare a terenurilor proprietate publică, terenul obiectivului acvatic dat era proprietate publică a Primăriei Todirești, deoarece statul și-a înregistrat dreptul de proprietate la 22.06.2004 - în temeiul Hotărârii Guvernului nr.959 din 04.08.2003, abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din 03.10.2005.

SA „Piscicultorul” și-a înregistrat la oficiul cadastral dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale 927100002401; 927100002402; 927100002403 la data de 15.07.2000, fără avizul Consiliului sau Primăriei Todirești, care la acel moment era deja proprietară a acestui obiectiv acvatic în temeiul Legii nr. 523 din 16.07.1999.

În temeiul hotărârii Judecătoria Ungheni din 28.01.2008, terenul bunului imobil cu nr.cadastral 92710000024 cu suprafața de 19,85 ha a fost declarat proprietate publică a UAT Todirești. Prin urmare s-a dovedit că SA „Piscicultorul” la data de 05.07.2000, înregistrându-și la oficiul cadastral dreptul de proprietate asupra construcțiilor, părți componente a obiectivului acvatic Todirești, și-a însușit nelegitim, cu rea credință, proprietatea publică a Primăriei Todirești.

Astfel, reclamantul susține că, Constituția RM nu prevede comasarea proprietății publice și private, lucru înfăptuit de SA „Piscicultorul” cu încălcarea prevederilor art. 1³ din Codul Apelor, care nu permite divizarea unui obiect al dreptului de proprietate publică, cum ar fi obiectivul acvatic. Mai mult, art. 296 alin. (4) din Codul Civil prevede că bunurile domeniului public sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. Iar potrivit art. 108 din Codul Apelor, obiectivele acvatice ocupate în mod nelegitim, se restituie deținătorilor legali fără compensarea cheltuielilor subordonate în decursul folosirii lor nelegitime.

Potrivit reclamantului, sunt lipsite de temei afirmațiile Cancelariei de Stat, și SA „Piscicultorul”, potrivit cărora obiectivul acvatic Todirești i s-a atribuit SA „Piscicultorul” în folosință în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 441 din 13.11.1969 și a altor acte normative, iar SA „Piscicultorul” este succesorul gospodăriei de stat „Piscicola”, dat fiind faptul că SA „Piscicultorul” nu dispune de careva probe care

ar dovedi că colhozul „Biruința” din s. Todirești, i-ar fi transmis gospodăriei „Piscicola” careva obiective acvatice.

La data de 26 noiembrie 2015, Consiliul com. Todirești a înaintat cerere de chemare în judecată suplimentară, în care a invocat că transmiterea în proprietatea SA „Piscicultorul” a digului litigios a avut loc prin încălcarea Legii cu privire la privatizare, or privatizarea oricărui patrimoniu se efectuează prin includerea acestui patrimoniu în Programul de privatizare, iar acest obiect nu a fost inclus în Program, despre înstrăinarea lui nu a fost informată societatea cu 15 zile înainte, după cum prevede art. 10 alin. (6) a Legii menționate.

Astfel, reclamantul consideră că Adeverința de privatizare fn din 30.06.2000, eliberată SA „Piscicultorul” de către Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, și Certificatul de Proprietate asupra imobilelor cu nr.cadastrale 92710002401; 927100002402; 927100002403 sunt lovite de nulitate absolută. De asemenea este lovit de nulitate absolută și contractul de vânzare-cumpărare o digului iazului din s. Todirești, r. Ungheni, ca act juridic prin care a fost încălcat dreptul de proprietate a altei persoane.

Prin hotărârea Judecătorei Ungheni din 18 aprilie 2016, acțiunea a fost respinsă integral; s-au încasat din contul Consiliului com. Todirești, raionul Ungheni în beneficiul SRL „Todisem-VL” cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5000 (cinci mii) lei; s-au încasat din contul Consiliului com. Todirești, raionul Ungheni în beneficiul SA „Piscicultorul” cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5000 (cinci mii) lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, a fost admis apelul declarat de Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni, casată hotărârea Judecătorei Ungheni din 18 aprilie 2016, fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a admis acțiunea Primăriei și Consiliului com. Todirești, r-nul Ungheni; s-a constatat nulă adeverința de privatizare nr.1783 din 30.06.2000, eliberată de Departamentul de privatizare al RM; s-a constatat nul certificatul de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale 927100002401, 927100002402, 927100002403 înregistrate după SA „Piscicultorul”; s-a constatat nul contractul de vânzare-cumpărare nr.7666 din 12.12.2006, încheiat între SA „Piscicultorul” și SRL „Todisem-VL”; s-a dispus radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale 927100002401, 927100002402, 927100002403, înregistrate după SA „Piscicultorul”; s-a obligat OCT Ungheni, să înregistreze imobilele cu nr. cadastrale 927100002401, 927100002402, 927100002403, ca proprietate publică a Unității administrativ-teritoriale Todirești, r-nul Ungheni.

La data de 09 august 2017, SA „Piscicultorul” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, prin care a solicitat admiterea

recursului, casarea integrală a acesteia și menținerea în vigoare a hotărârii Judecătoriei Ungheni din 18 aprilie 2016.

La data de 28 august 2017, Agenția Proprietății Publice a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, solicitând casarea deciziei, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

La data de 13 septembrie 2017, SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, solicitând casarea deciziei contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2017, recursurile declarate de SA „Piscicultorul”, Agenția Proprietății Publice și SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, au fost considerate inadmisibile.

La data de 18 decembrie 2017, SA „Piscicultorul” a depus cerere de revizuire asupra încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2017, solicitând anularea acesteia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de revizuire, SA „Piscicultorul” a invocat faptul că instanța de apel, în motivarea deciziei sale, a făcut trimitere la o decizie de condamnare emisă de Curtea de Apel Bălți la 22 decembrie 2016, prin care fostul director al filialei Ungheni a Departamentului Privatizării - Munteanu Visarion a fost condamnat pe episodul eliberării adeverinței de privatizare din 30.06.2000 către SA „Piscicultorul”, iar această decizie de condamnare a fost luată drept probă care, în opinia instanței, ar demonstra ilegalitatea adeverinței de privatizare a întreprinderii vizate, făcându-se trimitere la prevederile art. 123 alin. (3) Cod de procedură civilă.

Susține revizuenta că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2017, a fost casată integral decizia Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2016 privind condamnarea ex-directorului filialei Ungheni a Departamentului Privatizării, cu dispunerea rejudecării cauzei la Curtea de Apel Bălți, respectiv, în situația creată se impune necesitatea casării integrale a Deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, fiind întrunite condițiile stabilite la art. 449 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă.

La data de 14 martie 2018, Consiliul com. Todirești, r. Ungheni, a depus referință asupra cererii de revizuire, solicitând respingerea acesteia ca inadmisibilă.

Analizând materialele cauzei și argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a o respinge ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Potrivit materialelor cauzei, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2017, recursurile declarate de SA „Piscicultorul”, Agenția Proprietății Publice și SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2017, au fost considerate inadmisibile.

În speță, se constată că revizuenta SA „Piscicultorul” și-a întemeiat cererea de revizuire pe art. 449 lit. e) Cod de procedură civilă, potrivit căruia revizuirea se declară în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Reieșind din norma citată, Colegiul ține să atragă atenția asupra faptului că pentru a invoca temeiul indicat de revizuentă, este necesar ca actul de dispoziție în cauză să devină irevocabil și ca acest act să fi stat la baza emiterii hotărârii supuse revizuirii. Însă, din materialele cauzei rezultă cu certitudine că decizia Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2017, prin care a fost casată integral decizia Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2016 privind condamnarea ex-directorului filialei Ungheni a Departamentului Privatizării, cu dispunerea rejudecării cauzei la Curtea de Apel Bălți, a fost pronunțată până la examinarea admisibilității cererilor de recurs declarate de SA „Piscicultorul”, Agenția Proprietății Publice și SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei. Astfel, la pronunțarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2017, instanța de recurs a luat act de decizia Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2017, aceasta fiind anexată la materialele cauzei (f.d. 34 vol. IV) și nu a considerat că este de natură să influențeze soluția adoptată de instanța de apel pe marginea prezentului litigiu, reținând alte temeiuri de admitere a acțiunii formulate de Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni.

Din aceste considerente, argumentele invocate în suportul revizuirii încheierii instanței de recurs, nu pot fi reținute, deoarece pretinsele circumstanțe invocate de revizuentă nu sunt susceptibile să influențeze soluția instanței de recurs pronunțată la etapa examinării recursurilor declarate de SA „Piscicultorul”, Agenția Proprietății Publice și SRL „Todisem-VL”, prin intermediul avocatului Onofrei Andrei, or, anexând la cererea de revizuire copia deciziei Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2017, aceasta nu argumentează cu suficientă claritate în ce măsură decizia afectează valabilitatea încheierii a cărei revizuire se cere, cu atât mai mult că ea se regăsește la materialele cauzei.

Astfel, prezentând repetat instanței copia deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2017, revizuenta nu face altceva decât să formuleze obiecții asupra soluțiilor pronunțate de către instanța de apel, formulând

în esență o cerere de recurs, asupra căreia de facto Colegiul s-a expus prin încheierea a cărei revizuire se solicită.

Astfel, Colegiul constată că prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale. Astfel, admiterea revizuirii în circumstanțele descrise, ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 450 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de hotărârea, sentința sau decizia anulată sau modificată care a servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere – în cazul prevăzut la art.449 lit. e) Cod de procedură civilă.

Cu referire la norma citată, Colegiul atrage atenția asupra faptului că, potrivit cererii de revizuire, reprezentantul revizuyentei ar fi primit o copie a deciziei Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2017 la data de 15 decembrie 2017. Acest argument nu poate fi reținut de către instanță, dat fiind faptul că în conținutul cererii de recurs, depusă de SA „Piscicultorul” la data de 09 august 2017, se indică expres asupra faptului că „...eroarea de drept admisă rezultă din faptul că decizia de condamnare din 22.12.2016 la care se face trimitere nu este una irevocabilă mai mult ca atât prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25.07.2017 (dosar nr. Ira-767/2017) aceasta a fost casată integral cu dispunerea rejudecării cauzei la Curtea de Apel Bălți”. Astfel, este incontestabil faptul că revizuenta, la data depunerii cererii de recurs, cunoștea despre soluția adoptată prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25.07.2017 și, în așa mod, cererea de revizuire supusă examinării a fost înaintată cu încălcarea termenului.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

Având în vedere că motivele invocate de revizuentă nu corespund prevederilor art. 449 lit. e) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SA „Piscicultorul” împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul com. Todirești, raionul Ungheni către SA „Piscicultorul”, SRL „Todisem-VL”, Oficiul Teritorial Cadastral Ungheni, Agenția Proprietății Publice, privind declararea nulității certificatului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastral 927100002401; 927100002402, 927100002403; declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.7666, din 12.12.2006, încheiat între SA „Piscicultorul” și SRL „Todisem-VL”; declararea nulității adeverinței de privatizare f.n. din 30.06.2000, eliberată de Departamentul de Privatizare al RM asupra digului iazului din satul Todirești, raionul Ungheni; radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale 927100002401; 927100002402, 927100002403.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas